

9. 'అవి, నీతి' పనులు!

సుశీలగారింటికి వెళ్ళి అడిగాను, 'శ్రీనివాసరావు గాని వచ్చాడా' అని,

'వస్తే మాత్రం, మా ఇంట్లో దిగాలని ఎక్కడుంది బాబూ! యిక్కడ వాడికి కావలసిన సదుపాయం జరుగదుగా!' అంది ఆవిడ నిష్ఠారంగా. ఆ 'సదుపాయం' అన్న మాట ఆవిడ ఒత్తి పలుకుతే, అందులో నాకు మరో అర్థం గోచరించింది. ప్రతి లాడ్జింగు హోమ్ మీదా 'ఇక్కడ అన్ని రకముల సదుపాయములు లభించబడును' అనే బోర్డు ఉంటుందే; అది గుర్తుకు వచ్చింది.

సుశీల భర్త మంచి పలుకుబడిగల పోలీసు అఫీసరు. వాళ్ళకి క్వార్టర్లు యిచ్చారు. మేడమీద దక్షిణం వైపున ఒకటో రకమైన గెస్ట్ రూం కూడా వుంది. నేను మొదట్లో యిల్లు దొరకనప్పుడు ఒక వారం రోజులు ఆ గదిలోనే ఉన్నాను. మేడ మీద యిరవై నాలుగు గంటలూ నీళ్ళు వచ్చే కొళాయి ఉంది. బాత్ రూం వుంది. ఇంట్లో ప్రతి నిమిషం కనిపెట్టుకు ఉండే నొకర్లు. ఇవన్నీ కాక శ్రీనివాసరావుని నెత్తి మీద పెట్టుకునే సుశీల ఉంది. ఇక్కడ కాక మరొక చోట అతనికి సదుపాయం జరగడం అర్థం లేని మాట. అసందర్భం మాట.

'అసలంకా ఊర్పించి రాలేదేమోనండీ.'

'వచ్చాడు బాబూ, రాకపోవడమేమిటీ! ఆయన కారులో వెడుతూంటే రోడ్డుమీద కనిపించాడట. ఆయన విష్ చేస్తే అటువైపైనా చూడలేదుట. ఇంటి కొచ్చి చాలా విసుక్కున్నారు.'

'అటువంటి మనిషి కాదే! ఎవరితోనో కబుర్లు చెబుతూ ఏదైనా హడావిడిలో ఉండి పోయాడేమో!'

'నిజమే మరి హడావిడి కాదా?' అంది మళ్ళీ ఆవిడ హేళనగా.

సుశీలకి శ్రీనివాసరావు ఆవిడ ఆరాట పడవలసినంత దగ్గర సంబంధీకుడేం కాదు. చుట్టూ తిరిగి చెప్పుకుంటే ఆవిడ అతనికి అక్క అవుతుందట, చెప్పుకోవడానికి పాపం సుశీలకి పుట్టింటి తరపు వాళ్ళెవరూ లేరు మరి! అందుకే యితన్ని పట్టుకుని పాకులాడుతుంది.

'మీ అక్కగారు అంతగా అభిమానించినప్పుడు అక్కడే దిగకూడదటోయ్' అని అడిగాను ఒక సారి.

'నేను కోరే ఫ్రీడం నాకక్కడ దొరకదు మూర్తీ . . . వాళ్ళిద్దరికీ ఒకళ్ళని మించిన చాదస్తం మరొకరికి. ఓ సిగరెట్ కాల్చుకోనియ్యరు. ఓ సెకెండ్ షో సినిమాకి వెళ్ళనియ్యరు. నలుగురు ఫ్రండ్స్ ని తీసుకొచ్చి గోల చేసుకోనివ్వరు. నా కెందుకొచ్చిన బాధ అది?'

శ్రీనివాసరావు మా పట్నానికి పదిమైళ్ళ దూరంలో ఉన్న పల్లెటూళ్ళో మేష్టరీ వెలిగిస్తున్నారు. 'ఏమీ తోచక వెర్రెత్తిపోయినపుడు' అతను యిక్కడికి వస్తూవుంటాడు. 'కాస్త గాలి పీల్చుకోవటానికి'ట.

'మా అక్కగారి ఆతిథ్యమూ వద్దు, అందులోని సాధక బాధకాలూ నాకు వద్దు. ఇంతకీ

నేనెప్పుడు వచ్చినా మా భాస్కరం ఉన్నాడుగా!

శ్రీనివాసరావు ఒకనాటి క్లాస్ మేటు భాస్కరరావు. సింధియాలో వర్క్ చేస్తున్నాడు. రీడింగురూం పక్కనందులో ఒక పెద్ద గది ఏబై రూపాయిలకి అద్దెకు తీసుకున్నాడు.

'ఆ భాస్కరం కంపెనీ అంత మంచిది కాదుట!' అని అడిగేశాను ఉండబట్టలేక.

'వినడమే గాని భాస్కరం కంపెనీ ఏమిటో నాకూ తెలీదు. ఈ సారి చూడాలి' అంటూ అతనూ పక్కన నవ్వేడు. ఆ నవ్వులో కావలిసినంత మిస్సీఫ్ దాగివుంది. అనుమానం ఏమీ లేదు.

'వాడికి పగలంతా ఉద్యోగంతోనే సరిపోతుంది. రాత్రుళ్లు సాధారణంగా యింటిపట్టున వుండడు. ఇంక వాడికి రూం అనేది ఉందంటే అది కేవలం నా లాంటి వచ్చి పోయే వాళ్ళకోసమే.'

బాగానే వుంది వరస. నెత్తి మీద పెట్టుకునే అక్కయింట్లో దిగకపోవడమే కాకుండా, యిలాంటి జాలాయి మనిషి యింట్లో బస చేసిన అతన్ని వెనకేసుకు రావడం మరీ విచిత్రం.

మనుష్యుల ప్రవర్తన యిలా ఉండి తీరాలని జనరలైజ్ చేసి పారేయడం నాకేం నచ్చదు.

'అయితే ఇంక లోకంలో నీతి, అవినీతి అన్నవి లేవంటావా?

'ఒకరి విషయంలో నీతి ఇంకొకరికి అవినీతిలా కనబడవచ్చు. ఎదుటి వారికి హాని కలిగించనిది ఏదైనా సరే అనాగరికమూ, అసత్యమూ అని నేననుకోను. పైగా మనం యివ్వగల ఆనందం యింకొకరికివ్వచ్చు, అవసరమని తోస్తే అందుకోవచ్చు!'

శ్రీనివాసరావు ఏం మాట్లాడినా అందులో రెండు అర్థాలు ఉన్నాయేమో అనిపిస్తుంది. నాకు అతని కబుర్లకీ ప్రవర్తనకీ ఆలోచనలకీ కేంద్రం సెక్కు ఒక్కటే అనే ధ్వని నాకు స్పష్టంగా గోచరిస్తూ ఉంటుంది. ఎప్పుడో అతను మా తమ్ముడితో చదువుకోడమేమిటి అతను యీ ఊరు వచ్చినప్పుడల్లా కలుసుకుందామని నేనంత తహ తహలాడవలసిన అవసరం ఏమిటి! ఇంత వయస్సు వచ్చినా 'విషయ' విషయాలమీద నాకు మోజు చావలేదాయేం? అయినా నాదేమంత పెద్దవయసుగాని, ఇలాంటి శృంగార సంబంధమైన కబుర్లు పట్టుకుని సాగదియ్యడానికి నేనింకా అంత దిగజారిపోలేదుమరి!

'అయితే భాస్కరం రాత్రుళ్ళు యింటి పట్టున ఉండకపోవడంతో ఏమాత్రమూ తప్పులేదంటావు?'

'నేనలా అనలేదే! ఆర్జించుకుంటున్నాడు. అనుభవిస్తున్నాడుఅతన్ని గురించి తక్కువగా అంచనా వెయ్యడానికి మనకేం అధికారముంది?'

'మనిషన్నవాడికి వయసుకి తగినబాధ్యతలుండవంటావా? డబ్బు సంపాదించడం కేవలం దుర్వినియోగం చేసుకోడానికేనా? చదువుకుంటున్న తమ్ముళ్ళే ఉన్నారో, పెళ్ళికెదిగిన చెల్లెళ్ళే ఉన్నారో, పాపం ఆ తల్లి తండ్రి యితన్నుంచి దమ్మిడీ రాక ఎంత తల్లడిల్లిపోతున్నారో!'

'ఏం, నీతో చెప్పకూడదా?' అన్నాను ఒళ్ళు మండి.

'తన తల్లితండ్రులెలావుంటారో భాస్కరమే ఎరగడు. అంతచిన్నప్పుడు పోయారు వాళ్ళు'

'అవి, నీతి' పనులు!

తెల్లబోయాను నేను.

'అతనికెవరూ నా అన్నవాళ్ళులేరు. చిన్నప్పట్నుంచీ నానాకష్టాలూపడి యింతవాడయాడు. ఇప్పుడింకేం బాధలేదులే. ఈ మధ్య ఎవరిదో ఆస్తికూడా కలిసిందన్నారు.'

'అలాంటప్పుడు నచ్చినదాన్ని చూసి పెళ్ళి చేసుకోరాదా?'

'ఒకరిడబ్బు ఎంత ధారాళంగా ఖర్చు పెడతామో, ఊహాగానాలు చెయ్యడానికి కూడా అంతకాలమూ ఖర్చుపెడతాము ఒకరిగురించి. అయినా మనకెందుకు చెప్పు? పెళ్ళి కాకపోయినంత మాత్రాన బ్రహ్మచర్యం పాటించాలనే నియమంమీద కొందరికి నమ్మకం లేకపోవచ్చు." అని శ్రీనివాసరావు నా కళ్ళల్లోకి చూస్తూ చిలిపిగా నవ్వేడు.

పెళ్ళి అయినంత మాత్రాన ఒకతెనే అంటిపెట్టుకుని ఉండాలనే నియమంమీద కూడా కొందరికి నమ్మకం లేకపోవచ్చు- అనిపించింది ఆనవ్వులోని అర్థం నాకు. చెడిపోయాడని తెలిసుండీ ఆ భాస్కరంగాడిని అంతలా వెనకేసుకొస్తున్నాడు. వచ్చినప్పుడల్లా వాడి గదిలోనే దిగుతున్నాడు- ఇతను మాత్రం చెడిపోలేదని నమ్మకం ఏమిటి? ఈ సంగతి తోచి నాకు శ్రీనివాసరావుంటే పరమాసహ్యం కలిగింది. కాని అతని అంతు చూడనిదే అతనితో తెగతెంపులు చేసుకోడం నాకు యిష్టం లేకపోయింది. అయితే అతని దుష్ప్రవర్తన అంత త్వరలో కళ్ళపడుతుందని మాత్రం నేను కల్లో కూడా అనుకోలేదు.

ఎవరో స్టూడెంట్ చేత మెట్రిక్ కి కట్టిస్తున్నాననీ, అవతలి వ్యక్తి దగ్గరుండి చదివించవసినంత కావలసిన మనిషి అనీ వారంరోజులు శలవుపెట్టి మీవూరు వస్తున్నాడనీ శ్రీనివాసరావు ఒకరిచేత కబురు పంపించాడు. అతన్ని కలుసుకుందామని ఆరాత్రి భాస్కరం రూముకి వెళ్ళేను. దూరం నుంచే చూశాను. మేడమీది గదిలో లైటు వెలుగుతోంది. పోనీ యింతదూరం వచ్చింది ఊరికే పోలేదనిపించింది. మేడమీదికి వెళ్ళేను. ఒకతలుపు తీసేస్తుంది.

'రావోయ్ మూర్తి, ఎక్కడా దర్శనమేలేదు' అన్నాడు శ్రీనివాసరావు నన్ను చూచి. నేలమీద పరచిఉన్న హోల్దాలుమీద పడుకుని అతనేదో యింగ్లీషునవల చదువుకుంటున్నాడు. దూరంగా గోడకి ఆనుకుని వేసి ఉన్న పెద్దపట్టెమంచం మీద ఎవరో పూర్తిగా ముసుగుతన్ని అటుగా పడుకుని ఉన్నారు. 'ఎన్నాళ్ళనుంచో' అనుకుంటున్నాను. మీ భాస్కరరావుని చూద్దామని. ఇన్నాళ్ళకి కుదిరిందన్నమాట' అన్నాను పక్కనున్న కుర్చీమీద కూచుని.

'ఇవ్వాలా కుదరదు' అన్నాడు అతను తల అడ్డంగా తిప్పుతూ.

'ఏం, యిప్పట్లో లేవడా?'

'లేవడంకాదు. ఇప్పట్లో అతను రావడమే కుదరదు. కంపెనీ పనిమీద బొంబాయి వెళ్ళాడు. రెండువారాలు అయితే గాని రాడు. 'అయితే ఆ పక్కమీద ఎవరుమరి? ఓహో, ఎవరో మెట్రిక్ స్టూడెంట్ అన్నావు కదూ, అతనేనా? పొద్దున్న పరీక్ష పెట్టుకుని యిప్పుడే 'రెండో రూము' ఏమిటి? ఇందుకేనా

అంతదూరంనుంచి నువ్వతన్ని పిలిపిస్తా?

'ఇంతసేపూ చదివి ఇప్పుడిప్పుడే నిద్రకి ఉపక్రమించడం జరిగింది.' అంటూ శ్రీనివాసరావు నవ్వేడు. అనవసరంగా అలా నవ్వతేనే ఎవరికైనా ఒళ్ళు మండేది. ఎందుకలా నవ్వుతావ్ అని అడుగుతే మరింత నవ్వుతాడు. ఎలా యిలాంటి వాళ్ళతో?

నే వెడతా. మళ్ళీ ఉదయం వస్తా' అని లేవబోతే చెయ్యిపట్టుకుని కూచోబెట్టేశాడు శ్రీనివాసరావు.

'మరి స్టూడెంటు ఎవడో, ఎన్నేళ్ళవాడో చూసి మరీ వెళ్ళవూ?'

'దాని కేముంది పెద్ద. ఏ పద్దెనిమిదేళ్ళ వాడో అయివుండొచ్చు.'

'వయస్సు రైటే, కాని...'

'కాని?'

'వెళ్ళి ముసుగు తీసి చూడరాదూ? '

మంచం దగ్గరగా వెళ్ళేను. నిజంగా ఆ కప్పుకున్న దుప్పటీ తొలగించి, ఆవ్యక్తిని స్పృశించి అపవిత్రం అయ్యేవాణ్ణి. కాని, ఏనాడో నేను చేసుకున్న పుణ్యం యింకా కొంచెం మిగిలివుంది అనుకుంటాను, ఆ వ్యక్తి బద్ధకంగా ఒకవైపు తిరిగి, ఒక కాలు యివతలికి జాపడం జరిగింది. ఆకాలితో కొంచెం దుప్పటీ రెండవవైపు యివతలికి తోసుకొచ్చినవి ఏమిటి? పేంటు ఫోల్డింగ్ గూ కావు. పంచె అంచులూకావు. అవి చీర కుచ్చెళ్ళ చివరలు! నే నింకా తేరుకోకుండానే, ఆ వ్యక్తి ఆవలించి లేచికూచుని, నా మైకం పూర్తిగా వదలగొట్టింది.

'అబ్బ ఎక్కడికో పోయిందండీ ప్రాణం, మాష్టారూ.'

ఇంత మధురమైన కంఠం నేనెక్కడా వినలేదు. ఇంత అందమైన విగ్రహం నాకెక్కడా జతపడలేదు. ఇంతగా ఆడా మొగా తెగించగలరని యిదివరకు నేను అనుకోలేదు. ఇంత చిత్రమైన పరిస్థితుల్లో నేను యిరుక్కోవడం యిదివరకెప్పుడూ జరగలేదు. ఇన్ని తెలిసినా నే నామె శరీరం వైపు గుచ్చి గుచ్చి పిచ్చెత్తినట్టు చూడడం మాననూలేదు!

'వీరు?' అంటూ ప్రశ్నార్థకంగా చూసింది ఆమె నావైపు. శ్రీనివాసరావు నన్నామెకు పరిచయం చేసి, ఆమెగురించి నా కిలా చెప్పేడు:

'ఈమె మెట్రిక్ విద్యార్థి కాదు విద్యార్థిని. పేరు లీలాసుందరి, ఊరు బెజవాడ. శ్రీవారు రాఘవరావుగారు, సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలో ఇంజనీరుగా ఉంటున్నారు. చాలా లీలా?'

'చాలు చాలు, మీ లీలలు, చెప్పుకుంటే సిగ్గుచేటు' అనుకున్నాను నేను. ఇంట్లోవాళ్లు కిందివాటాలో మేడమెట్ల దగ్గర కుక్కని మాత్రం కాపలా కట్టి- సకుటుంబంగా సినిమాకు వెళ్ళేరు. చీకటి రాత్రివేళ, చినుకులుకూడా పడుతున్నాయి. ఈ మారు మూల గదిలో ఈ యువతీ యువకులు, వీళ్ళ ప్రవర్తనకు 'అదిగాక' రెండో అర్థంకూడా ఉంటుందనుకున్నంత అమాయకుణ్ణేం కాదు కదా

'అవి, నీతి' పనులు!

నేను!

'అంతదూరం నుంచి యీ సెంటరుకి కట్టి, యిక్కడి కెందుకొచ్చానని ఆశ్చర్య పోతున్నారుకదూ మూర్తిగారూ! ఇంత దూరమేకాదు ప్రపంచం ఆచివర నుంచి యీ చివరికైనా పరిగెత్తుకొస్తాను. మేష్టారి శక్తి అంతటిది-మీకు తెలుసునో, తెలియదో.' అంది లీల వెలుగులు వెదజల్లుతూ నవ్వుతూ.

ఇలాంటి దౌర్భాగ్యపు పనులు ఎవరి కంటా పడకుండా ఏ మారుమూల ఉరెట్టుకుంటారు. ఇలాంటి దిక్కు మాలిన వ్యవహారాలు కిక్కురుమనకుండా తగలడతారు. అలాంటిది ఇంతటి వెలుగులో పెద్ద గొంతుకతో ఉపన్యాసాలుకూడా యిస్తోంది. లోకంలో ఎంతకి తెగించినవాళ్ళైనా ఉంటారు కాబోలు.

'ఎందుకలా చిత్రంగా చూస్తారు? మేష్టారు పరీక్షకు పంపగా ఫేలయినవాళ్ళనెవర్ని యింతవరకూ నేను చూడలేదు. అర్థమయేటట్లు బోధించ గలగడమేకాదు, పరీక్ష రాసేవేళ విద్యార్థుల్లో పరకాయప్రవేశం చెయ్యడం కూడా ఆయనకు తెలుసనుకుంటాను.'

"చూడూ, నీకు నా మీద శ్రద్ధ అంటూ ఏర్పడితే అది పరీక్షపేపర్లు ఆన్సరు చెయ్యడంలో చూపించు. ఎందుకు యీ అనవసరపు పొగడ్డలు. మావాడు ఏమైనా అనుకోగలడు!" అన్నాడు శ్రీనివాసరావు గుప్తంగా గుంభనంగా. వీళ్ళు నాకు చెప్పేదేముంది? నేను ఏమైనా అనుకోడం, ఎప్పుడో జరిగిపోయింది. 'మొహం కడుక్కుని వస్తాను. ఓగంటయినా చదువుకోవాలి. ఇండియన్ హిస్టరీ నాకు డౌటుకూడాను' అంటూ చీర సవరించుకుని ఒంటినిండా కప్పుకుని ఆ మహాపతివ్రతాతిలకం, లీల, తలుపు దగ్గరకి వచ్చి నిలడింది. ఆమె నడుస్తూంటే నా గుండెలమీద ఎవరో పతాకస్థాయిలో మద్దెల వాయిస్తున్నట్టు అయింది. ఆమె ఆగి, నావైపు చూసి, నవ్వుతూంటే నా నరాలు తీగెలుగా చేసి ఆఖరిమెట్లమీద అతి త్వరితంగా వీణవాయించినట్టయింది.

'మీదగ్గర అగ్గిపెట్టె ఉంటే యిలా పడెయ్యండి మేష్టారూ, కిందకెళ్ళి యింటి వాళ్ళ స్టా వెలిగించి యింత కాఫీ పెట్టి, తీసుకొస్తాను, అతిథి అభ్యాగతీ అన్నారు' అంటూ లీల అతని దగ్గర అగ్గిపెట్టె పుచ్చుకుని కిందకి పరుగుతీసింది.

శ్రీనివాసరావు తల అంతవరకూ అతను చదువుతున్న నవలలోనే ఉంది. ఆ పుస్తకం అంత యింట్రస్టింగా ఉందని నటించడం కాబోలు అది.

'ఏమయ్యా మూర్తి, యివాళ మౌన వ్రతంగాని ధరించావాయేం, నోటమ్మట ఒక్కముక్క ఊడిపడదేం!"

'శ్రీనివాసరావ్! పదిమందికి పాఠాలు చెప్పగల పాండిత్యం నీది. అందరిచేతా అవుననిపించుకోవలసిన ఆదర్శం నీది. అలాంటిది యింతటి తప్పుమార్గాన్ని నడవడానికి నీకు బుద్ధెలాపోయింది? పెళ్ళయి కాపురం చేస్తున్నవాడివి. ఇద్దరు పిల్లలున్నారు. అగ్నిసాక్షిగా పెళ్ళాడిన భార్యకి ఎంత ద్రోహం తలబెడుతున్నావో ఊహించావా? పోనీ ఆ అమ్మాయైనా యింకా పెళ్ళికానిది అనుకుంటే,

లక్షణంగా ఎక్కడో కాపురం చేసుకుంటున్నది. పచ్చని ఆమె కాపురంలో చిచ్చు పెడతావా?’

ఇలాగ మొహం వాచేలాగ శ్రీనివాసరావుని చీవాట్లు పెట్టడానికి నాకు అంతకన్న అవకాశంలేదు. కాని చీకూ చింతా లేకుండా వాడు వ్యవహారిస్తున్న తీరు చూస్తూంటే ఒళ్లు ఉడికిపోయి, వెర్రి ఆవేశంతో నా నోట్లోమాట నోట్లోనే పిడచగట్టుకు పోయింది. తెల్లని పైజామా, తెల్లని చేతులుగల బనియను, ఎత్తైన గుండెలు, ఎగిరిపడే దండలు, ముప్పైయ్యోపడి మీద పడుతున్నా పద్దెనిమిదేళ్ళ కుర్రాడిలా ఎవర్రడిగా కనపడుతున్నాడు దొంగరాస్కెల్. నేనలా చూస్తుండగా లీలాసుందరి కాఫీ తెచ్చి యివ్వనే యిచ్చింది, ఆవిడ రాక ముందు, ఆ దుశ్శీల తెచ్చియిచ్చిన కాఫీ ఎడంచేతి పటకారుతో కూడా ముట్టుకోకూడదని కృతనిశ్చయుడనై ఉన్నాను. కాని కాఫీ యిస్తున్నప్పుడు ఆమె కొంచెం ముందుకు వంగింది. ఆ గెడ్డమూ, ఆ మెడా, ఆ చేతులూ- అవి ఆమె దేహం మీద కలిగించే నీడలూ చూస్తూంటే మొగజన్మ ఎత్తిన ఎవడైనా ఆమె కాఫీయేకాదు. కాలకూటం యిస్తుందని తెలిసినాసరే, గడ గడ తాగెయ్యకమానరు, మీకు తెలీదు, ఆ సందర్భం అలాంటిది. కాఫీ తాగేశాక లేచి నిలబడ్డాను వెళ్ళిపోడానికి.

‘అప్పుడే వెడతారా? ఏమిటో మాట్లాడి నట్టేలేదు. అయినా యింత బెల్లంకొట్టిన రాయిని మా మేష్టారు ఎక్కడ పోగుచేశారో, చిత్రమే.... పరీక్ష లయిపోయాక మీ ఇంటికి వచ్చి మీ ఆడవాళ్ళని కలుస్తాను. మిమ్మల్నంత సుళువుగా ఒదలనండోయ్’ అంది ఆమె నవ్వుతూ. ఈ నారీశిరోమణి యిక మాయిల్లు పావనం చెయ్యడం ఒక్కటే తరువాయి. అప్రయత్నంగా లీలాసుందరితో మా ఆవిడ వెంకట్రత్నాన్ని పోల్చుకున్నాను. అందాన్ని కొరుక్కుతినము. తెలివితేటల్ని నమిలి మింగెయ్యము. వయ్యారాల్నీ ముక్కముక్కలు చేసి చప్పరించము.

వెంకట్రత్నం పేర రెండున్నర ఎకరాల పంటకాలువ భూమి ఉంది.

వెంకట్రత్నం మెడని రెండువందల తులాల బంగారం ఉంది.

ఇంతేకాక వెంకట్రత్నం రెండొందల ఏబై పౌనుల శరీరంతోటి ఉంది!

అన్నిటినీ అణుకువతో భరిస్తున్నాను. నా కేం లోటు అని యిన్నాళ్ళూ అనుకున్నాను. కాని యీనాడు యీ లీలాసుందర్ని చూస్తే? ఇలాంటి ఈ అయోగ్యురాలితో అలాంటి కులస్త్రీని పోల్చడం మేమిటి? మరక్కడ నిలబడ బుద్ధిపుట్టలేదు గిరుక్కున దిగి కింద కొచ్చేశాను. ఇంటివాళ్ళు సినిమానుంచి వచ్చేస్తుండగా నేను వీధిలోకి వెళ్ళిపోయాను. ఆ వీధి దాటుతూనే ఒక అరుగు కనబడితే అందుమీద చతికిలపడ్డాను. ఎవరో నీతీజాతీలేని వెధవలు చెడిపోతే అర్థముంది. అయినంట పుట్టి, నీతులు బోధించి, పెద్దమనుషులుగా చెలామణి అవుతున్న వీళ్ళు, ఇంతింత నాటకాలు పబ్లిగ్గా ఆడుతూంటే, వెంటనే ఏదోవాకటి చేస్తేగాని నా ఒంటిమీద తేళ్ళూ, జెర్రులూ పాకడం తగ్గేలా కనిపించలేదు.

అక్కడక్కడ స్టూడెంట్లు చదువుకుంటున్నారు. నలుగుర్నీ పోగుచేసి వేడెక్కించి మేడెక్కించనా? శ్రీనివాసరా వెవరో ఈ ఊరి కుర్రాళ్ళకి సరిగ్గా తెలియదుమరి. లేకపోతే వీడిపని

‘అవి, నీతి’ పనులు!

పట్టిఉండును. సుశీల మొగుడికి ఫోన్ చేసి పోలీసురెయిడ్ చేయిస్తేన్? అందంతా పెద్దకేసూ, అల్లరీనూ, ముఖ్యమైన సాక్షిగా నన్ను వేసుకుంటారు. ఆ కోర్టుమ్మట తిరగలేక చావాలి-వెధవగొడవ. నావల్ల కాదుబాబూ! మరేం చెయ్యాలి?

ఇదివరకు ఆ మంచంమీద, ఆ దుప్పటి లోపల, ఆ సుందరి ఒక్కరే ఉంది. ఈసాటికి....? నా చెవుల్లో వేడిగాలి ప్రవేశించింది. చీకటితోపాటు చినుకులుకూడా ఎక్కువయాయనే గుర్తే నాకులేదు. ఏదోవొకటి చెయ్యాలి. ఇంతటి అన్యాయం జరిగిపోతూంటే కళ్లారా చూసి సహించడానికి నేనంత చేతగాని వాజమ్మని కాకూడదు. ఏం చెయ్యాలి? అరగంటసేపూ కిందా మీదా పడగా మంచి ఆలోచన తోచింది. రాఘవరావుకి, అంటే లీలాసుందరి భర్తకి, వెంటనే ఆకాశరామన్న ఉత్తరం రాసిపడెయ్యాలి. అతని ఎడ్రసు ఆ గదిలో ఆమె సూటుకేసులో చూశాను. బాగా జ్ఞాపకం. వెంటనే తెలియబరచాలి. కనబడిన రిక్షాను ఆపించి రైల్వే స్టేషనుకు పోనియ్యమన్నాను. ఆక్కడ పోస్టాఫీసు ఎప్పుడూ తెరిచే ఉంటుందిగద. ఒకళ్ళ దగ్గర పెన్ అడిగి పుచ్చుకుని, ఎడంచేత్తో నాలుగుముక్కలు రాసేశాను:

మీ శ్రీమతి పరీక్షలని వొంకపెట్టి విశాఖవట్నం వచ్చింది. శ్రీనివాసరావనే ఒక శృంగారపురుషుని ఆధ్వర్యంలో ఆమెచదువు ఎంతబాగా సాగుతున్నదో చూడాలంటే మీరే స్వయంగా రావాలి. క్రింద ఎడ్రసు యిచ్చాను. చూడండి. వస్తున్నానని ముందుగా తెలియబరచకుండా, ఏరాత్రి అయినా పది దాటేక మీరు నేను చెప్పిన గదికి వచ్చి చూస్తే అసలు విషయం తమకే బోధపడగలదు- మీ శ్రేయోభిలాషి.

ఎందుకైనా మంచిదని లేట్ ఫో కట్టి, ఎక్స్ ప్రెస్ బిళ్ళ అంటించి కవరు పడేస్తేగాని నా ప్రాణం తేలికపడలేదు. ఇంటికి నడిచి వస్తున్నాను. కొద్దిదూరం నడిచేనో లేదో నా గుండెలు మళ్ళీ బరువుగా కొట్టుకున్నాయి. మనసంతా మళ్ళీ చీకటి, చికాకు కలిగించే చినుకుల్లాంటి ఆలోచనలు. ఎప్పుడో నాలుగైదురోజుల్లో ఆ రాఘవరావు రావొచ్చు. రాకపోవచ్చు. ఈ లోపున? ఎంత వద్దనుకున్నా మళ్ళీ కళ్ళముందు అదే దృశ్యం అట్టడుగునుంచి ఆవేదన పుట్టుకొచ్చే దృశ్యం అది.

'ఉండండి, ఇంత కాఫీ పెట్టి తెస్తాను. అతిథి అభ్యాగతీ అన్నారు' అంది కదూ లీల? అంటే ఏమిటి దాని అర్థం?

వీళ్ళకి అతిథి అభ్యాగతీ కావలసి వచ్చారా? ఇదొక సంసారమా? అతిథి వెళ్ళిపోయాక వీళ్ళు నిర్వహించే గృహస్థు ధర్మం ఏమిటి? మరిరాకుండా గట్టిగా తలుపు బిగించుకోడమేనా? ఇంతఘోరమా? నా నరాలు ఘోషపెట్టేయి. నా రక్తం ఉడుకు పట్టింది. ఎటు నడుస్తున్నానో నాకే తెలీదు.

భుజం మీద ఒక గాజులచెయ్యి పడింది. ఒక్కమారు విద్యుత్ లాంటిది శరీరమంతా ప్రసరించింది. ఆగి, వెనక్కి తిరిగేను.

పెబువులకి అబ్బెంతరం నేకపోతే ఒక సారి మా ఆతిద్దెం చీకరించమని ఈ ఎర్రదాయి

యిగ్గేపన'.

అదొక ఆడది, నేనొక మొగాణ్ణి. ఆ క్షణంలో నాకు మరేం జ్ఞాపకం లేదు. అరగంట దాటిన తరవాతగాని దాని యింట్లోంచి యివతలపడలేకపోయాను.

ఆ నాలుగోనాడు కాబోలు, బెజవాడ నుంచి రాఘవరావు వచ్చేడు. ఆ వేళకు అక్కడే ఉండడం నా అదృష్టం. ఇంతటితోనైనా వీళ్ల ఆట కట్టి పోతుందనీ, అటో యిటో తేలిపోతుందనీ ఉవ్విళ్లూరి పోతున్నాను నేను.

'ఎలా రాశావ్ పరీక్షలు?' అంటూ వస్తూనే అడిగాడు.

'చాలా బాగా రాశాను. తప్పకుండా ఫస్టుక్లాసు వస్తుంది. మేష్టారు దగ్గరుండి చెబితే మరోలా ఎలా జరుగుతుంది?' అంది నవ్వులతో శ్రీనివాసరావుకి నమస్కరిస్తూ.

'మీరు లీల విషయంలో చూపిన ప్రత్యేక శ్రద్ధకు కృతజ్ఞుణ్ణి మేష్టారు!' అని అతని రెండు చేతులూ పట్టుకున్నాడు రాఘవరావు. నేను వెలవెల బోయాను. నా ఉత్సాహం చప్పగా చల్లారిపోయింది. నా ఉత్తరం అంది మరీ రాలేదా రాఘవరావు?

'వెధవ పరీక్షలు! పది రోజులపాటు ఆ ఊళ్ళో మిమ్మల్ని వదలి ఉండడం ఎంత కష్టమయిందో!' ఇద్దరం పై మొగాళ్లం అక్కడ ఉండగానే భర్తపై ప్రేమ ఒలకబోస్తుంది. ఎంత నటకురాలు!

'రేపు నువ్వెలాగా వచ్చేస్తావ్, నేను రావలసిన పనేమీలేదు. కాని...' అతను అనుమానంగా నావైపు చూశాడు. నా గుండె స్పీడు హెచ్చింది. 'మనకి కావలసిన వాడే చెప్పండి. మరేం పరవాలేదు' అన్నాడు శ్రీనివాసరావు. రాఘవరావు జేబులోంచి నా ఉత్తరం తీసి మాకు ముగ్గురికీ మాత్రమే వినపడేలా చదివేడు, నాకు ముచ్చెమటలూ పోశాయి. 'దీనికోసం రాలేదుసుమా, నేను! ఆ సంగతి నీకు చెప్పక్కర్లేదు కూడా. సిన్నెవరేం చిక్కులు పెట్టోరో అని వెంటనే బయలుదేరి వచ్చేశాను. ఈ కాలంలో కూడా యింతింత వెర్రివెధవలు ఉండడం ఆశ్చర్యకరం. ఆడదానికి గాని మొగవాడికి గాని ఎవరి నీతి వాళ్ళకుండాలిగాని చెడిపోయే అవకాశాల కోసం ఊళ్ళు దాటి రావాలా!'

ఆ సుందరి బుగ్గని చెయ్యి పెట్టుకుని ఆలోచిస్తూ అలా ఉండిపోయింది. చూస్తూండగా ఆమె కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగేయి.

"ఇంత పిల్లనై పరికిణీ జాకెట్టు కట్టుకునే రోజుల్నుంచీ, అంటే సెకండుఫారం చదువుతున్న నాటినుంచీ మేష్టార్ని ఎరుగుదును. ఫిప్పు ఫారం చదువుతూండగా పెళ్ళై మీతో వచ్చేసాను. మెట్రిక్ పూర్తిచేద్దామని అనుకుంటూ అలా అలా అశ్రద్ధ చేసేశాను. ఇప్పటికీ అవకాశం లభించి మళ్ళీ పరీక్షకి కూచున్నాను. ఆయన ముందు యింకా చిన్నపిల్లనే. అపవిత్రమైన సంబంధం అంకట్టడానికి ఏ పాపిష్టివాడికి చేతులొచ్చాయో! ఎవడంటారు యింతకు తలపెట్టింది?" అది లీలాసుందరి నా వైపు చూస్తూ. పచ్చివెలక్కాయ గొంతుకలో పడినట్లు అయింది నాకు. ఎలాగో కూడదీసుకుని అన్నాను!

'ఇంకెవరు. ఇంటివాళ్లు అయిఉంటారు.'

'అవి, నీతి' పనులు!

'ఎంతమాత్రం కాదు. వాళ్ళకు బాగా తెలుసు.'

'ఎలా?'

'నేనూ, మహాలక్ష్మిగారూ ప్రతిరోజూ హాల్లో పడుకునేవాళ్ళం.'

శ్రీనివాసరావుకి ఆ సంభాషణ పొడిగించడం అట్టే నచ్చినట్టులేదు. 'పోనిద్దూ, ఎవరేమనుకుంటే ఏం పోయింది? ఇంత సహృదయుడూ, సంస్కారవంతుడూ అయిన భర్త లభించిన తరువాత ఎవరేం రాసినా, కూసినా ఏమిటి ప్రయోజనం? చిత్రమైన యీ లోకంలో ఎవరేమన్నా చిన్నబుచ్చుకోని చిత్తస్థయిర్యాలు కలిగి ఉండడం ఎంతయినా అవసరం. ఏమంటారు?' అన్నాడు.

'పదండి సెకండ్ షోకి ఏదయినా సినీమాకి పోదాం, మళ్ళీ తెల్లారితే ప్రయాణం' అన్నాడు రాఘవరావు. ఎంత బలవంతపెట్టినా నాకుమాత్రం వెళ్ళడానికి మనస్కరించలేదు. వాళ్ళు వెళ్ళిపోయాక ఎంతో ఆశాభంగం పొందినట్టూ, అవమానం చెందినట్టూ కొద్దిసేపు బాధపడ్డాను. అంతలో మళ్ళీ తేరుకున్నాను. ఇంతకీ ఏమయిందని? ఒక మంచి పనికోసం మనస్సా పనిచేశాను. పాడులోకం అర్థం చేసుకోలేదు. దానికి అనవసరంగా నేను బాధపడడందేనికి? ఇలాంటి వాళ్ళుండబట్టే లోకం ఇంతగా చెడిపోయింది. మండిపోతున్నాయి ధరలు అంటారు. పొరపాటు మండిపోతున్నది ధర-పూర్తిగా. ఇదిగో యిలాంటి నీతిలేనివాళ్ళ వల్లనే.

